

Bezpieczeństwo emerytalne dzięki odpowiedzialności

Problemy systemów emerytalnych w XXI wieku nie można rozwiązać za pomocą metod z poprzedniego stulecia. Ominięcie obecnych zagrożeń jest możliwe jedynie przy dążeniu do maksymalnej przejrzystości i zrozumiałości zasad, według których funkcjonuje system emerytalny w Polsce. Tylko wówczas interes społeczny może być chroniony – twierdzą naukowcy z SGH w raporcie „System emerytalny w kontekście finansów publicznych”.

Związek systemu emerytalnego z finansami publicznymi jest wieloraki i nie zawsze oczywisty. Dotąd nie powstała teoria, która pomagałaby w badaniu tego obszaru w warunkach XXI w., w którym obserwujemy zmiany demograficzne związane ze starzeniem się ludności, jakie nie miały miejsca w przeszłości.

Próby radzenia sobie z nowymi problemami przy wykorzystaniu metod, które były skuteczne w XX w. – wieku pozytywnych tendencji demograficznych – są nie tylko skazane na niepowodzenia, ale rodzą wiele niekorzystnych zjawisk. Przykładem może być seria zmian dokonanych w ostatnich latach w zreformowanym w 1999 r. systemie emerytalnym, która zdewastowała jego społeczną percepcję.

Dla krajów takich jak Polska, ze starzejącym się społeczeństwem o niskiej dzietności, istnieją drogi wyjścia z pułapki. Są one jednak bardzo trudne do wykorzystania, a ich fundamentem musi być dążenie do maksymalnej przejrzystości i zrozumiałości zasad, według których funkcjonuje system emerytalny w Polsce. Bez tego racjonalne propozycje skutecznych rozwiązań będą blokowane, a na popularności zyskają populistyczne rozwiązania bazujące na niezrozumieniu tego, jak system działa w rzeczywistości i na czym polega interes społeczny.

Przykładem takiej sytuacji jest dokonane w Polsce przeksięgowanie zobowiązań emerytalnych z kont, których łączny stan jest widoczny w statystykach dotyczących deficytu i długu publicznego na konta, których stan zgodnie z istniejącymi regułami księgowymi nie musi być formalnie pokazywany. Na papierze wygląda to na poprawę sytuacji finansów publicznych, w rzeczywistości jest odwrotnie. Przeksięgowanie to prowadzi do większego łącznego zadłużenia, które będą musieli spłacać pracujący Polacy.

– Jedynie uczciwe konsultacje społeczne z dogłębną analizą istniejących problemów systemu emerytalnego, prowadzone w partnerskiej atmosferze ze wszystkimi jego interesariuszami, zwłaszcza z ekspertami rynkowymi i przedstawicielami nauki oraz organów nadzorczych, mogą doprowadzić do znalezienia optymalnych dla Polaków rekomendacji tegorocznego przeglądu emerytalnego. W naszym rozumieniu tylko tak może zrealizować się hasło tegorocznego przeglądu emerytalnego „Bezpieczeństwo dzięki odpowiedzialności” – tłumaczy Małgorzata Rusewicz, prezes IGTE.

Problemem systemów emerytalnych, który powoduje potrzebę ich reformowania, jest długookresowa niewydolność finansowa ich powszechnej części i działania naprawcze powinny koncentrować się na tym obszarze. Wprowadzenie rozwiązań dodatkowego oszczędzania na emeryturę, które są pożądane, ponieważ pozwalają na lepsze dostosowanie alokacji dochodu w cyklu życia do indywidualnych preferencji, nie rozwiąże jednak problemów powszechnej części systemu emerytalnego w Polsce.

Raport „System emerytalny w kontekście finansów publicznych” został przygotowany przez Polish Pension Group SGH na zlecenie IGTE.

Więcej informacji:

Izba Gospodarcza
Towarzystw Emerytalnych
Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych
Filip Pietkiewicz-Bednarek
Dyrektor ds. komunikacji
tel. 22 629 09 27
email: f.pietkiewicz@igte.pl